

Een zegelmatrijs van de schepenbank van Mesch

ROMBOUT NIJSSEN

Het achttiende-eeuwse zegel van de schepenbank van Mesch is al langer bekend, onder meer van de fraaie afdruk in het werk van de heer Steemers dat in 1984 door de Stichting Vrienden van het Rijksarchief in Limburg werd uitgegeven.¹ De matrijs van dit zegel werd recentelijk verworven door een Belgische particuliere verzamelaar, die zo vriendelijk was haar samen met de matrijsen van drie Belgische schepenbankzegels voor publicatie ter beschikking te stellen.²

De matrijs in kwestie is gegraveerd in een rond bronzen plaatje, met een diameter van 29 mm. Op de matrijs is de patroonheilige van Mesch, de heilige Pancratius, afgebeeld. Pancratius, een Romeinse soldaat, wordt op het zegel als een achttiende-eeuwse (gerechts)officier in ambtskleedij afgebeeld. De heilige is herkenbaar aan zijn attributen: met de ene hand draagt hij een vlamvend hart en met de andere een martelaarspalm. Rond deze afbeelding is met ponsen het randschrift aangebracht: SIGILLUM [bloem] IUSTITIAE [bloem] DE [bloem] MESCH. De A en E van IUSTITIAE zijn in een ligatuur verbonden. Rond het randschrift is de matrijs afgeboord met een siertrand.

Op de matrijs is een bronzen huls van circa 21 mm vastgemaakt, waarin een sierlijke houten steel is gevat. Op de huls is een richtingaanwijzer in de vorm van een kruisje gekerfd, die de bovenkant van de afbeelding op de matrijs aangeeft. De aanhechting van de huls op de matrijs is met een schuin afgeplat koperen ringetje met een hoogte van circa 2 mm rond de huls versterkt. De steel is met inkt gedateerd in 1766. Twee koperen pinnetjes door de huls en de steel houden de steel op zijn plaats. De matrijs en de steel zijn samen circa 112 mm lang.

Noten

- 1 T. Steemers, *Zegels. Geschiedenis, gebruik, conservering, restauratie* (Maastricht 1984) 56.
- 2 Datzelfde verzamelaar stelde mij de zegelmatrijsen van de schepenbanken van Gruitrode, 's-Gravenvoeren en Stokkem ter beschikking. Zij werden beschreven in R. Nijsen, 'De zegelmatrijs van de schepenbank van Gruitrode', in: *Limburg – Het Oude Land van Loon* 82 (2003) 291-297; R. Nijsen, 'Een zegelmatrijs van de schepenbank van Stokkem', in: *Limburg – Het Oude Land van Loon* 83 (2004) 93-96; R. Nijsen, 'Een zegelmatrijs van de schepenbank van 's-Gravenvoeren', in: *Limburg – Het Oude Land van Loon* 83 (2004) 97-103.

